

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om
totalförsvarsplikten (Fö 2008:01)

Dir.
2009:4

Beslut vid regeringssammanträde den 29 januari 2009

Utvidgning och förlängning av uppdraget

Med stöd av regeringens bemyndigande den 6 december 2007 tillkallade chefen för Försvarsdepartementet en parlamentarisk kommitté med uppdrag att överväga vilka författningsändringar och övriga åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra frivillig rekrytering och utbildning av sådan personal som enligt nuvarande förhållanden tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt m.m. (dir. 2007:147). Kommittén har antagit namnet Utredningen om totalförsvarsplikten (Fö 2008:01). Den 29 oktober 2008 överlämnades delbetänkandet Totalförsvarsplikten i framtiden (SOU 2008:98). Enligt de direktiv som regeringen har beslutat ska resultatet av arbetet redovisas slutligt senast den 1 februari 2009.

Genomförandet av reformen

Kommittén har i sitt första delbetänkande redovisat målsättningen att de slutliga förslagen ska möjliggöra att reformeringen av soldatförsörjningen tar sin början den 1 juli 2010. Kommittén ska utöver sitt ursprungliga uppdrag även ta ställning till hur ett nytt soldatförsörjningssystem bör införas i enlighet med denna målsättning. Alternativ som ska belysas är bl.a. ett införande i flera steg eller minskade utbildningsvolymen under en kortare övergångsperiod.

I detta sammanhang ska kommittén särskilt lämna förslag till vad som bör gälla för enskilda som direkt berörs av reformen

under tiden inför och vid införandet. Detta gäller bl.a. för mönstringskyldiga män, kvinnor som anmält intresse för eller genomgått antagningsprövning och personer som skrivits in till eller påbörjat grundutbildning enligt lagen om totalförsvarsplikt.

Kommittén ska vidare belysa konsekvenser för Försvarsmaktens förmåga inför, under och närmast efter införandet.

Frågan om pliktjänstgöring för frivilligt rekryterad personal

Som regeringen tidigare uttalat måste den lagstiftning som ligger till grund för försvarets personalförsörjning vara användbar på lång sikt oavsett vilka förändringar som kan inträffa, till exempel i fråga om det säkerhetspolitiska läget. De uppgifter som åligger det militära och civila försvaret under höjd beredskap måste därför vara det som ytterst avgör hur lagstiftningen ska vara utformad.

Därutöver bör en utgångspunkt vara att personer som utbildats eller tjänstgjort inom totalförsvaret under vissa förhållanden bör kunna tas i anspråk för tjänstgöring med plikt, oavsett om personalen ursprungligen har rekryterats frivilligt eller tagits ut och utbildats med stöd av lagen om totalförsvarsplikt.

Mot denna bakgrund ska kommittén utöver sitt ursprungliga uppdrag även ta ställning till under vilka förhållanden personal som rekryterats, utbildats eller tjänstgjort på frivillig grund bör kunna tas i anspråk för tjänstgöring med plikt inom det militära respektive det civila försvaret. Kommittén ska lämna förslag till nödvändiga författningsändringar och övriga åtgärder.

Tidpunkt för redovisning

Utredningstiden förlängs. Kommittén ska redovisa resultatet av sitt arbete senast den 15 april 2009 i fråga om förslag avseende

- ändringar av lag,
- genomförande av reformen,
- när en tjänstgöringsplikt bör tillämpas,
- när en mönstringsplikt bör tillämpas,

- vilken myndighet som bör ansvara för rekrytering, prövning och uttagning av personal, samt
- register för personal.

I övriga frågor ska kommittén redovisa resultatet av sitt arbete senast den 15 juni 2009.

Utredningen ska i sitt arbete samverka med Utredningen med uppgift att se över stödet till Försvarsmakten samt beakta vad Frivilligutredningen har kommit fram till i sitt betänkande Ny inriktning för frivillig beredskapsverksamhet (SOU 2008:101).

(Försvarsdepartementet)